

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

ЧАСТЬ I.

Established

1893.

TWO SECTIONS — SECTION I

Рік LIV. Ч. 68. Нью-Йорк і Джерзі Ситі, субота, 6. квітня 1946.

No. 68. New York and Jersey City, Saturday, April 6, 1946. Vol. LIV.

ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки.

Тел. „Свобода”: BErgen 4-0237—4-0807

THREE CENTS in the United States of America

ЦЕНТИ за границею Злучених Держав Америки.

Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

FIVE CENTS elsewhere.

МЕК АРТУР ПРОТИ ВІЙНИ У ВСЯКОМУ ВИПАДКУ

Ген. Доглес МекАртур, отримавши перші наради Аліантської Ради для Японії, в якій склад входять представники Злучених Держав, Великої Британії, Китаю і Советського Союзу, звернувся до Об'єднаних Держав з закликом, щоби держави зреклись в принципі суверенного права виповідати війну. Сказав він це при тому, як вияснив нову японську конституцію, яка виключає таку війну, яку моглаб спричинити Японія своїм актом. МекАртур ще додав, що хіба кожна думаюча людина вже зрозуміла, що зогляду на модерні винаходи нова війна булаб загладю людства.

ПАПА ЗА ДОПОМОГУ ГОЛОДНИМ.

Мабуть у зв'язку з розїздом 6. президента Гувера по Європі в справі розсліду розмірів голоду, Пій XII. заапетлював через радіо до держав, що мають подостатком харчів, щоби вратували світ від голодової катастрофи. Зокрема звернувся папа якби з делікатною доганою в тій справі до Аргентини і Бразилії, що не беруть участі в лондонських конференціях над ратуванням Європи харчами, а похвалив Злучені Держави за провід у допомогівій акції, а теж Канаду та Велику Британію, що допомагають, скільки їх сили.

ПОСОЛ ГЛИНКА ЗНОВ В ОБОРОНІ СКИТАЛЬЦІВ.

В „Юкрейніен Віклі” передано нову промову посла Антона Глинки, виголошену в канадійським парламенти в обороні українських скитальців. Посол Глинка виступив проти цього, що американські та британсько-канадійські військові чинники в окупаційних полосах Німеччини дали несправедливо трактують скитальців, а навіть самі насильно передають їх советській владі. Переказавши оборону скитальців збоку високих достойників, політиків та канадійських і американських українців, посол Глинка підкреслив, що не зважаючи на те все, советські агенти мають тепер ще більші привилеї в розшукуванні своїх жертв в аліантських зонах. Закінчив він цю промову різними домаганнями: визнанням української національності українських скитальців, признанням для них азилю, допущенням їх до Канади на поселення, і т. п.

ЗА ІМІГРАЦІЮ.

Канадійські „Українські Вісти” пишуть на тему імміграції, між іншим, таке, що добре й для нашого краю, а саме:

„Побоювання за те, що імміграція спричинює безробіття, зовсім безпідставні. Бо Америка, як і Канада, краї іммігрантів, були в самім розквіті свого добробуту саме тоді, коли їхні двері були широко отворені для імміграції з Європи. Нині обставини ще більш сприятливі. Нині в Європі є сотки тисяч людей, які з різних причин не хочуть вертатися до своїх країв. Ті люди, хоч може й без великого капіталу, але вони з професіями, з фахами в руках, із знанням, що придалось Канаді. А що найголовніше, то люди мають сильне бажання осісти в якимсь краю, далеко від воєнних руїн і воєнних страхів, і посвятити решту свого життя праці, хоч би не знати як тяжкій для поправи своєї долі і кращої долі своїх дітей... Канада не завелась іще на імміграції з Європи і напевно не заведеться вона й набудуче”.

„КОВЧЕГ”.

У найновішому виданні місячника „Ковчег” є прегарні картини з нутра українських церков, в Україні й в Америці. Особливо впадає в очі високе мистецтво, яке видніє з прикрас Церкви св. Володимира в Києві. Це є в англійським виданню. Місячник виходить теж і в українським виданню.

ЯК ТО МИНАЄ СЛАВА!

Хто з нас не памятає шуму, якого було в Польщі так багато довкола особи маршала Сміглого-Ридза. Тепер, як описують, є на цвинтарі в Варшаві могила, така як тисячі інших, з деревляним хрестиком і з написом, що її тяжко відчитати: учитель, років 56. Рідко хто може догадатись, що це гріб бувшого маршала Польщі.

ДВІ МІРКИ.

Для большевицьких У. Щ. Вістей це природне, коли українці називають московського патріярха „святішим”, але зате не годні зрозуміти, як можна так називати папу римського.

„БЕЛАРУСЬКІ НАВІНИ”.

Це так зветься білоруський часопис, що виходить в Парижі уже другий рік.

ВІДЛОЖЕНО ІРАНСЬКУ СПРАВУ ДО ШЕСТОГО ТРАВНЯ

УКРАЇНСЬКІ СПОРТОВЦІ ГОРОЮ.

В місті Честер, Па., як звідомляє Честер Таймс з 1. квітня 6. р., відбулися змагання за чемпіонство в кошиковій грі (Баскетбол). Честер Арморі була завалена публікою. Змагались дві дружини спортсменів: Українська і Жидівська, „Честер Юкрейнієнс” і „Огев Шольом”. Українці перемогли, а тим самим здобули чемпіонат міста. В вступнім змаганням виступали молодші спортсменів, теж українці й жиди, а це „Юкрейнієнс Лайонс” і „Джуїш Вор Ветеранс”. Теж і тут перемогла українська група.

ОПИНІЛИСЬ МІЖ „ПІДРИВНИМИ”.

Ніс вовк, понесли і вовка. Комуністи, що вдавали у воєнні часи тисяч-процентових американських патріотів, шукали всюди за „підривними елементами”. Страх шукали! Де тільки хто писував слово проти большевиків, зараз його пхала большевицька пропаганда між „підривних”, або просто „гітлерівців” і „саботажників”. Та тепер, як виходить, ніби десь хтось добирається до большевиків і зачинає їх, цілком слушно, зараховувати до „підривного елемента”. Заметушили „прогресивні” і давай писати, що нині „підривним елементом” є всі ті, що поборюють реакцію”. Це так пишеться тепер в большевицьких У. Щ. Вістях. Як бачимо, то кремльські агенти зачинають хвалити в а т и с ь, що хтось зачинає їх називати правдивою назвою. Пождіть братчики, ще не одню згодою виясниться і не один, що впав у вашу сітку, буде каятись і відпекуватись чортівської спілки з вами!

ЩО ОСТАЛО З ГАРНИХ СЛІВ?

Багато українців дали себе зловити на такі слова Леніна, проголошені 12. травня 1917 року: „Чому ми, великоросси, що гнобили більше народів ніж який небудь інший нарід у світі, малиб відмовляти Польщі, Україні, Фінляндії права відокремитись від Росії?”

Хай би так хто пробував у Советах „відокремитись” чи тільки виявити себе „українським самостійником”, а живим певно не остав би!

УКРАЇНСЬКІ ГЕНЕРАЛИ.

Інформаційний Бюлетен советської амбасаді в Вашингтоні звідомляє, що в 1944 році було в

Зогляду на запевнення советського уряду, що Совети заберуть свої війська з Ірану безумовно до 6. травня 6. р., Рада Забезпек Об'єднаних Держав рішила віднести до цього запевнення „фільософічно” й відложити ірансько-советський спір до цього часу. При голосуванні над резолюцією у тій справі, яку предложив секретар Бирнс, не було советського представника. Представник Австралії, підполк. Годжсон, здержався від голосування, кажучи, що Рада Забезпек не сповнила в цьому випадку свого завдання.

„ПАЗИЗЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ”.

Так буде називатись та „мирова конференція”, що малаб зачати наради з днем 1. травня в Парижі. Совети заявили проти назви „мирова”. Вони теж за відложення конференції. Але Злучені Держави, Британія, Китай та Франція — себто чотири з п'ятих потуг — є за те, щоби зачати радити, як було давно ухвалено. Значить 1. травня.

УКРАЇНЦІ І ПРОЦЕС В НОРЕМБЕРГУ.

В канадійським „Новім Шляху” пише Ол. Бойків з Парижа на тему, чому так мало говориться на суді в Нормебергу про те, скільки нацисти вимордували українських патріотів — самостійників. Кореспондент пише, що це незручно большевикам про те говорити, зокрема про те, як німці переслідували українських націоналістів, а ліпше, щоб ширилась брехня, що „всякий український самостійницький рух і вся вільна українська боротьба — це німецька інтрига”. Далі не роблять вони цього тому, бо знають, що на суді виявилось би наглядно, що німці й москалі йшли плече об плече в нищенню „сепаритистів”. Тисячі членів, кажеться далі, перейшли з НКВД до Гестапо, щоби нищити спільно українських самостійників. Ось тому советські прокуратори не вказують на тисячі московських агентів в німецьких руках, що повинні відповідати за масакри українських патріотів. Мовляв, ліпше мовчати, ніж викликати вовка з лісу.

червоній армії 250 українців генералами. Де-ж вони ділись, що про них ніщо не чути? А в найвищих установах Советів у Москві — самі московські генерали.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

„ВІСТІ З УКРАЇНИ“

Передаємо в „Свободі“ різні новинки з України і українського життя на українських землях, а які взяті з советських джерел, головню з московських газет „Правда“ та „Ізвестія“, які купуємо в Нью Йорку. Знов газет, що виходять у Соведах українською мовою, ніяк не можна дістати. Та і в українських газетах не могло би бути ніщо інше як те, що передають офіційні московські газети, бо-ж вони надають напрям усім іншим часописам у Соведах. Ми вже не раз поясняли, як ці речі треба розуміти. Рівночасно зазначували, що не зважаючи на нашу ostrу критику політики Кремлю в Україні, ми з найбільшою радістю подаватимемо вісті, що на нашу думку мають в собі найменший додатний зміст, а не тільки советсько-московську пропаганду. Та тепер передамо на цю тему голос придніпрянського українця, що виріс в Україні під більшовиками, а тепер перебуває в Європі поза Соведами. Читаючи в одному з чисел „Свободи“ новинки з України, він написав до нас свої заваги. Ось вони:

Життя в Україні заслонене залізною заслоною, пишеться у „Свободі“. І цілком слушно. Не зникла та завеса і нині. Тому всі відомості, всі чутки, що надходять звідтам у Новий Світ, можуть завести читачів „Свободи“, а то й взагалі американських українців, в таке становище, що вони готові згодом вірити і найжахливішій брехні. А як би так сталося, то цим вдарено би дуже боляче в ту українську народню справу, за яку нарід так жертвенно боровся і бореться з червоним окупантом і за яку і нині тисячі гинуть там у краю, а інші на вигнання. Тому хочу звернути увагу нашим братам і сестрам за океаном, щоби вони не дуже вірили отим „вістям з України“, а приймали їх з суворою аналізою.

От попало мені в руки число „Свободи“ з 26. січня 1946 року. Читаю там „за советськими інформаціями“ про залізничний міст через Дніпро під Києвом, що його знищили німці. Читач природно обуриться на німців, а похвалить советську владу, що дбає про Україну, що міст відбудовує, цукорки вже виробляє у Києві й черевики шиє в Харкові, а навіть везе друковане слово в Ужгород! Такі то „новини“. Чи не дякувати за це „народній і рідній владі“ і „батькові“ Сталіну?

От берім міст через Дніпро. Отже в Києві були два залізничні

мости через Дніпро: величезний Ланцюховий і Наводницький. Ось ті мости більшовики знищили, як відступали. Як прийшли нацисти, то з ними прийшли і дуже холодна зима. Щоби мати змогу перевозити поїздами вантажі на фронт, почали німці будувати міст — ледяний. Скільки там при цьому згинуло нашого народу, трудно сказати. Міст, названий „Шорт Бріке“, будували наловлені серед вулиць люди, які вирубували брили льоду, а відтак намокали, обмерзали, з тим, що їх по роботі не пускали до хати, а гнали в барак під конвоем. І так, на роботу і з роботи, робили без перерви круглу добу. Це так поступав німецький окупант. Але теж і тому, що більшовики все зруйнували і сплюндрували. Нацисти мстилися за це на українському народі і заставляли його усе направляти і гинути під німецьким багнетом, що наглядав за цєю працею, як це було теж і при будові ледяного мосту в Києві, де люди гинули під льодом, що його добували. Та прийшла весна і міст поплив з водою. Наші „каторжани“ мусіли ставити новий міст, уже залізний і залізничний, бо до цього часу німці збудували вже через Дніпро дерев'яний міст. Та все це німці знищили, як відступали. І так пропала українська „каторжна“ праця. А тепер з чотирьох знищених більшовиками мостів відбудовано один. І знов українськими руками і українським матеріалом. А заслуга втому теперішнього окупанта та сама, що й попереднього — ніяка.

Прочитавши в „Свободі“, що в Києві почала працювати фабрика цукорків, готов хтось подумати, що принаймні кияни насолоджуватимуть душу і що зникне хоч трохи та гіркість життя, що її наш нарід зазнав і зазнає. Та даремні булиб такі сподівання! До війни, коли та фабрика працювала з повним навантаженням не легко було купити щось з солодощів навіть у Києві, а за село й не казати. Та і те „щось“, що його вдалося дістати, було чи не найгіршої якості, а ліпше йшло до Москви на спожиток „старшому брату“. І не радійте, що може взуття з полтавської фабрики піде в українські руки! А навіть якби пішло, то не розв'яже проблеми недостачі взуття. До війни були в Києві чотири фабрики взуття, що виробляли денно понад десять тисяч взуття, а проте село ходило босе. Навіть у Києві важко було придбати черевики. Поліції завше стояли порожні,

хоч на вітринах стояли модельні зразки найкращого взуття. До війни були в Києві і дві трикотажні фабрики, які більшовики спалили відступаючи 18. вересня 1941 року. Того дня спалено теж і „Київ-Одяг“. Ці фабрики виробляли десятки тисяч одягу, але в Києві не можна було навіть у білий день і ще з вогнем нічо знайти. Цілими ешелонами усе їхало на північ і на схід, а Україна залишилась надалі гола й роззута...

„УКРАЇНА НЕПОКІРНА“.

Пише „Українець у Франції“ про статтю у французькій газеті „Л'Еток“ про працю Зіду Об'єднаних Держав у Лондоні, а в цій статті сказано між ін. таке: „В Лондоні надають ваги чуткам, що між Советською Росією й Україною виникла значна розбіжність та що при цім українські незалежники себе заманіфестували. Становище недавно було таке тривожне, що маршала Тимошенка, теж українця, послали до Києва привертати лад“.

„ДОКОТИЛИСЬ ДО ЧОРНОЇ ЗРАДИ“.

Такий є наголовок під брехнями, зібраними редактором комуністичного „Громадського Голосу“.

Наголовок знаменитий, як для характеристики часопису, так і редактора. Так, вони дійсно докотились до чорної зради супроти народу, з якого вийшли, чи часопису, якого назву собі присвоїли. Це навіть чорна зрада американським ідеалам, бо ж часопис і редактор не мають ні слова догани для терору кремльського диктатора. „Громадський Голос“ і його редактор цілком забувають, що вони в Америці, а не в Москві. Булоб пожаданим, щоб хоч трохи слухали Вашингтона і його „праведних законів“ та ідеалів, а не того, що наказує Сталін. Та видно, що як раз людина піде на зраду, то вже тяжко з такого шляху повернути.

ЧАСИ НЕ ЗМІНИЛИСЬ!

Читаємо в більшовицьких У. Щ. Вістях, що за царських часів казали земські начальники виставляти кандидатуру на волосного старшину того, хто в волості „з селян найдурніший“.

Не знаємо, чи так дійсно було, але що так є під советським режимом, то це таки дійсна правда. Вистарчить поглянути на спис вибраних у Галичині „депута-

тів“ до Верховного Союзу, щоб переконатись, що так є. Виходило, що часи не змінились, а тільки погіршали.

ДЛЯ КРАШОГО ЗАВТРА ЗАТРИМУЙТЕ СВОЇ ВОЄННІ БОНДИ!

МИРОН ЛИТВИН і СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
801 Springfield Avenue,
corner Harrison Place
IRVINGTON, N. J.
Phone: ESsex 3-9090

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребамі по ціні та
нижчій як \$150.
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА
JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 East 5th St.,
NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ЩАДІТЬ дешо
з вашого забезпечення.
Ми уладжуємо пре-
красний ЦІЛИЙ \$150.00
ПОХОРОН за

У випадку смутку в родині клічте:

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український
погребовий зарядчик
в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.

433 STATE STREET,

PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-4646

— or —

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

86 ELIZABETH AVENUE,

NEWARK, N. J.

Phone Bigelow 3-6762

ELIZABETH, N. J.

225 WEST JERSEY STREET

Phone: EL 2-3611

ІВАН КОВАЛЬЧУК

FUNERAL DIRECTOR

& EMBALMER

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ
В СТЕПІ

NEW JERSEY

ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ

ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

У випадку смутку в родині

клічте як в день так і в ночі:

JOHN KOWALCHUK

79 Sussex Street

JERSEY CITY, 2, N. J.

Tel. BErgen 4-5131

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами

В BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-8568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

(cor. E. 155 St.)

707 Prospect Avenue,

BRONX, N. Y.

Tel.: MElrose 5-6577